

РОЗВИТОК ІНФОРМАЦІЙНО-ОСВІТНЬОГО СЕРЕДОВИЩА – УМОВА ПІДВИЩЕННЯ ПРОФЕСІЙНИХ КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ ПЕДАГОГА

У статті розглянуто актуальну проблему створення та розвитку інформаційно-освітнього середовища інституту післядипломної педагогічної освіти задля підвищення рівня професійних компетентностей педагогів.

Ключові слова: інформаційно-освітнє середовище, інформаційно-комунікаційні технології, професійні компетентності, інтернет-ресурси, інтернет-конференції, вебінари.

В статье рассмотрена актуальная проблема создания и развития информационно-образовательной среды института последипломного педагогического образования для повышения уровня профессиональных компетентностей педагогов.

Ключевые слова: информационно-образовательная среда, информационно-коммуникационные технологии, профессиональные компетентности, интернет-ресурсы, интернет-конференции, вебинары.

The article deals with an important problem of creation and development of information - educational environment of the Institute of Postgraduate Education for professional competence of the teachers.

Key words: information-education environment, information and communication technology, professional competence, internet-resources, internet-conference, webinars.

Реалії сьогодення – розвиток науково-технічного прогресу, а відтак і динамічний суспільний розвиток – вимагають суттєвих змін у системі освіти, зокрема в її значимій складовій – освіті для дорослих.

Перспективною лінією оновлення освітньої системи стала розробка складових відкритої освіти з інтенсивним упровадженням інформаційно-комунікаційних технологій.

Пріоритетність даної проблеми у національному масштабі засвідчують Закон України «Про основні засади інформаційного суспільства в Україні на 2007 – 2015 роки», Указ Президента України «Про заходи щодо забезпечення пріоритетного розвитку освіти в Україні», Концепція державної цільової програми «Сто відсотків» на період до 2015 року та інші законодавчі й нормативно-правові документи.

Інформатизація освітнього простору розглядається сьогодні як важлива складова модернізації установ післядипломної педагогічної освіти. Основний напрям інформатизації освіти дорослих — формування та розвиток інформаційно-освітнього середовища, підвищення професійних компетентностей педагогічних кадрів.

Організаційна, змістова, технологічна перебудова системи вдосконалення кваліфікації різних категорій педагогів, методистів, управлінців значною мірою забезпечується впровадженням ІКТ та цифрових освітніх ресурсів, що сприяють підвищенню її доступності, якості та ефективності. Таке навчання педагогічних кадрів передбачає:

- розвиток технічної та програмної бази установ післядипломної освіти;
- упровадження у навчальний процес інформаційно-комунікаційних та дистанційних технологій;
- використання інтернет-ресурсів.

У Хмельницькому обласному інституті післядипломної педагогічної освіти інформаційно-освітнє середовище підвищення кваліфікації педагогів формується планово й системно.

Комп'ютерні класи, обладнані необхідною кількістю техніки, й персональні комп'ютери у структурних підрозділах інституту утворюють локальну мережу. В усіх аудиторіях навчального закладу створені необхідні для підключення до мережі Інтернет умови, у навчальному процесі задіяні інтерактивні дошки та мультимедійні проектори.

Інформаційна інфраструктура інституту урізноманітнюється за рахунок зовнішніх ресурсів – платформ для проведення науково-практичних інтернет-конференцій, нарад, вебінарів. Триває підготовка до використання платформи для організації та проведення дистанційного навчання педагогів.

Слід виокремити ряд базових складових мережі інформаційного середовища Хмельницького інституту післядипломної освіти, його кафедр, центрів, зокрема каталоги інформаційних баз даних; багатофункціональна медіатека, змістом якої є мультимедійні, інтерактивні навчальні програми, навчально-методичні матеріали з різних освітніх галузей; електронна бібліотека пошукових, дослідницьких, експериментальних та науково-методичних матеріалів за різними напрямками наукової, методичної роботи, віртуальна інтернет-бібліотека.

Відповідно до загальнодержавної програми «Сто відсотків», у Хмельницькій області для педагогічних працівників закладів освіти діють наступні навчальні програми:

- Intel (R). Навчання для майбутнього.
- Цифрові технології.
- Учителі в online.
- Партнерство у навчанні.
- Сходинки до інформатики.

Їх організація допомагає розв'язувати наступні важливі питання: підвищення рівня ІКТ-компетентності педагогів; формування навичок роботи в

інформаційних базах даних, мережі Інтернет; інтенсифікація освітньої діяльності, динамічність та ефективність процесу набуття знань; отримання інформації щодо новітніх освітніх технологій, перспективного досвіду; забезпечення особистісно орієнтованого та диференційованого підходів в освітньому процесі дорослих.

Ефективним у процесі науково-методичного забезпечення педагогів, зокрема дошкільної та початкової ланок, є використання ресурсів мережі Інтернет з метою відстеження тенденцій оновлення освіти; трансформації психолого-педагогічних, методичних знань у професійну діяльність вихователів, учителів; обміну перспективним досвідом, самоосвіти педагогів.

Першим кроком у зазначеному напрямку стало створення на сайті інституту (www.hoippo.kh.ua) web-сторінок «Дошкільна освіта», «Початкова освіта» задля прогнозування та аналітики освітніх процесів, функціонування інформаційно-довідкової служби, забезпечення інформаційних потреб освітніх закладів, методичних та управлінських служб.

У створенні інформаційного освітнього простору інституту результативним є відкриття форуму «Дошкільна освіта», що функціонує як один із варіантів дистанційного навчання педагогів, які мають можливість у такий спосіб спілкуватися з викладачами, методистами інституту та колегами, отримувати оперативну допомогу (інтернет-консультації).

Такі телекомунікаційні форми, як відеоконференції, інтернет-круглі столи, вебінари оптимізують зміст навчання педагогів, модернізують методи та форми організації науково-методичної діяльності, індивідуалізують освітній процес.

Організації даних форм в інтернет-режимі передують повідомлення стосовно орієнтовної тематики, технології проведення заходу.

Так, у ході конференції «Методичні аспекти впровадження Базової програми «Я у Світі» висвітлювалися проблеми підготовки педагогічних кадрів до роботи за Базовою програмою (2010 р.), було зареєстровано понад 100 учасників, які взяли участь в обговоренні запропонованих питань. Більше 500 користувачів сайту ознайомилися з матеріалами конференції.

Апробація програми «Впевнений старт», що тривала в області впродовж 2010 – 2011 років, завершилась інтернет-«круглим столом» «Програма розвитку – простір творчого використання інноваційних технологій» (2011р.) з використанням чату (<http://chat.hoippo.km.ua/flashchat.php>). За матеріалами інтернет-«круглого столу», що були розміщені на форумі, підготовлено електронний та паперовий варіанти збірника «Програма «Впевнений старт»: досвід впровадження» (2012 р.).

У Хмельницькому обласному інституті післядипломної педагогічної освіти триває робота з опрацювання та адаптації нових варіантів програмного забезпечення. Започатковано серію вебінарів з питань реалізації нових стандартів початкової освіти, Базового компонента дошкільної освіти (нова редакція), моніторингу впровадження програми «Впевнений старт» (2012 р.).

Інформаційне освітнє середовище інституту, що сформоване та продовжує розвиватися, дозволяє здійснювати ефективну навчальну, методичну роботу, забезпечує доступ користувачам до освітніх інформаційних ресурсів на базі сучасних інформаційних технологій, телекомунікаційних мереж, навчання в online-режимі, сприяє індивідуальному розвитку та розкриттю творчого потенціалу педагогів.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Гуменюк В. В. Інформаційне забезпечення управління школою: науково-методичний посібник / В. В. Гуменюк. – Хмельницький, 2003. – 51 с.
2. Каратаєва М. І. Інтернет-технології у методичній роботі / М.І.Каратаєва // Дошкільне виховання. – 2010. – № 8.
3. Концепція національної програми інформатизації // Голос України. – 1999. – № 65 – 10-12 с.
4. Новые педагогические и информационные технологии в системе образования: учебное пособие / Е. С. Полат, М.Ю.Бухарина [и др.]. – М. : Академия, 2003. – 272 с.
5. Стандарти інформаційно-комунікаційних компетентностей для вчителів / Л. М. Іщенко // Комп'ютерна грамотність учителів із точки зору стандартів ЄС : матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції. – Полтава, 2008. – 96 с.

Дата надходження до редакції: 16.11.2012 р.